

GAZETA W. Księstwa POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 30 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERTY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Marsylia, 28. Listop. — »Vectis« przybił na naszą przystań. Wedle prywatnych korespondencji z Indyi wiadomości brzmią daleko niepomyślniej, aniżeli dotychczasowe depesze urzędowe, które ogłoszono w Londynie. Komunikacje między wojskami są przerwane, nowe rokosze wybuchły, Pendszab powstał, wymordował oficerów, rezydentów i chrześcijańskich mieszkańców.

Z Algieru donoszą pod d. 24. b. m., że kapitana Doineau przewieziono z Algieru do Oranu. Jenerał Orgogni w powrocie swym z Rzymu zawiązał do Marsylii. Układy z Rzymu udały się.

Paryż, 30. Listop. — Z Petersburga nadeszła tu wiadomość, że ukaz mający znieść poddaństwo, będzie ogłoszony 6. Grudnia.

— Głoszą, iż wykaz najbliższy banku pokaże zapas gotowizny 206 mil. fr. Z Londynu nadchodzą pomyślniejsze finansowe sprawozdania.

Londyn, 30. Listop. — Parowiec »Canada« przywozi wiadomości z Nowego-Jorku z 17. List. Według nich zawarły Stany Zjednoczone z Nikaragwą traktat, na mocy którego droga przechodząca przez ów kraj ma być otwarta dla wszystkich narodów. Stany Zjednoczone biorą na siebie obronę tej drogi, gdyby się tego okazała potrzeba. Sądzą, że Anglia i Francja przystąpią do tego traktatu. Rząd amerykański oświadczył się przeciw Walkerowi.

Sztokholm, 30. List. — Johns i Spółka, John Berger, Strömberg Sohn, J. H. Menk wraz z niektórymi pomniejszemi domami przestali płacić. Tutejsze towarzystwo kredytowe rozpoczyna swoje obroty, usposobienie w ogóle złe.

Hamburg, 1. Grudnia. — Głoszą w świecie kupieckim, że na jutrzejszym posiedzeniu obywatelstwa osiadłego wnioszek uczynią, aby dla tych, którzy w obecnym przesileniu zawieszają wypłaty trzymiesięczne moratorium dozwolone zostało.

Berlin, 2. Grudnia. — Najj. Pan raczył nadać ces. rosyjskiemu szambelanowi i radcy stanu Buliczowowi w Petersburgu order orła czerwonego drugiej klasy, prezesowi policyi Clausewitzowi w Gdańsku order orła czerwonego 3 klasy na pętlicy, byłemu radcy Kuntzel w Monasterze order orła czerwonego 4 klasy i właścicielowi sołectwa Radtke w Straszewie powszechną oznakę honorową.

Berlin, 1. Grudnia. — Ostsee Zeitung pisze o zawieszeniu praw lichwiarskich, co następuje: w ostatnich latach przemawiało wielu finansistów

gorąco za zniesieniem praw lichwiarskich, a przeciw nim występowali inni z tak błachymi dowodami, że niepodobna prawie dziś coś nowego powiedzieć na rzecz rozporządzenia najwyższego z d. 27. Listopada, zawieszającego prawa ograniczające stopę procentową. Co było powodem do tego rozporządzenia, szeroko wyłożył artykuł w Staatsanzeigerze umieszczony, który wczoraj podaliśmy i dla tego za rzecz zbytęzną uważamy bliżej tę rzecz rozbiierać.

Nieoddawajmy się atoli ułudzie, jakoby zniesieniem praw lichwiarskich zapobieżono szerzeniu się dalej przesileniu pieniężnemu. Nienastąpiłoby to nawet w owym przypadku, gdyby nie tylko chodziło o zawieszenie, ale nawet o stanowcze zniesienie praw owych. Jakkolwiekby tymczasowe zawieszenie nawet, przesileniu wytknie ścisłejsze granice, bo kredyt lombardowy pod tym warunkiem wydola powszechnemu położeniu targu pieniężnego i niedopusci, aby dziedzice zbyt cierpieli pod uciskiem, który teraz we właściwych kołach handlowych panuje.

Czyli też w rozporządzeniu z dnia 27. Listopada szczególnie miano wzgląd na położenie dziedziców, wątpić należy wedle artykułu Staatsanzeigera. Powiedziano w nim pod tym względem: »niemożna było pożyczek gwarantowanych nieruchomościami inaczej uważać, jak pożyczki gwarantowane ruchomościami.« To jest wielką prawdą, spodziewamy się przecie, że skutek rozporządzenia w mowie będącego okaże się w praktyce co do kredytu hipotecznego daleko ważniejszy, aniżeli to wyrażono w owym artykule.

Niechąc się podać w podejrzenie jednostronności, przytaczamy na dowód Neue Preussische Zeitung, to jest pismo, które najtrudniej zdaje się przystawać na zniesienie praw lichwiarskich. W tym dzienniku powiedziano w korespondencji z Królewca d. 27. Listopada:

Oddziaływanie bankructw zagranicznych na miasto nasze i prowincję daje się czuć dotkliwie. Bardziej jeszcze cierpi właściciel gruntów tu jak kupiec. Przypomnieć tu należy, iż ostatnimi laty handel dobrami w starych Prusach niezmiernie się rozszerzył, a mianowicie masy obcych ekonomów z Meklenburga, Westfalii, Saksonii okupiły się w naszej prowincji. Zaliczenia przy wysokich cenach dóbr były powiększają części małe, zahipotekowane kapitały wymagały znacznych pieniędzy do opłacania procentów. Mała tylko liczba właścicieli z tej kategorii jest w stanie dopełnić przyjętych zobowiązań, bo niepodobną jest rzeczą dostać kapitałów na najbezpieczniejsze dokumenta i za najwyższą stopę procentową.

Podobne a w części jeszcze gorsze są stosunki jak w Prusach, między

FELLIETON.

(Gaz. warsz.)

Medyolan, 12. Listopada 1857.

Ani okwitem Kremiera stylem, ani w uczoności maczanem Wiszniewskiego piórem, ani nawet sposobem dzisiejszej pani L. R. Inb trybem dawnym Borkowskiego, nie będę wam Włoch opisywał. Każdy bowiem podróżnik innem patrzy okiem; każdy korespondent, z innego wychodząc stanowiska, różny od innych pisarzy rzuca pogląd na otaczające go przedmioty.

Kilka wprawdzie miesięcy nie wystarcza na zbadań całego kraju; ale te miejsca, w których się dłużej przebyło, gdzie się bliżej niejako zrosło z życiem mieszkańców, można sumiennie i bezstronnie określić.

Zacznę od Medyolanu, jako stolicy Lombardyi. Sześćdziesiąt lat już upłynęło, jak on widział w swych murach legiony, walczące pod sterem przyszłego cesarza Francuzów: a przez ten czas przeszło półwiekowy, ileżto przesunęło się najróżnorodniejszych wypadków, które zostawiły ślady i na głównym mieście i na całej krainie! Ze wspomnień olbrzymich zdobyczy mało zostało odpowiednich pamiątek kolosalnych; a z ciskanych gromów francuskich i podwładnych im spółziemian naszych, ślepo wierzących w gwiazdę Dobrzej-Strony, ¹⁾ pozostał

tylko piorun w dłoni Napoleona I., który mu dał do ręki Canowa i usadowił na szczycie upiększeń katedralnych w oryndku zwyczajnym, na czwartym dopiero miejscu!

Nie ma potrzeby zastanawiać się tutaj nad tym cudem architektonicznym Medyolanu, tylekroć już opisanym i przez tylu ze wszech stron odmalowanym. Zna go każdy, kto nawet nie był we Włoszech, ale trudno, nie widząc, wystawić sobie jak wielki efekt sprawa oświetlenia katedry w dniu ś. Karola Boromeusza, podobnie jak kościoła ś. Jana we Florencyi i ś. Piotra w Rzymie, w domu ś. Piotra i Pawła. Ale w tym roku nie uczczono tak patrona Lombardyi: czy z braku funduszy?... nie wiem na prawdę.

Mówiąc o świetle zewnętrznym, niepodobna tu nie użalić się nad tem, jak wszystkie prawie świątynie włoskie mało wewnątrz mają światła dziennego. Jest to cios zadany precudnym malowidłem, których tu taka obfitość. I w katedrze również medyolańskiej, pomiędzy głównemi filarami pośrodku kościoła, zawieszono kilkadziesiąt kolosalnych obrazów we dwa rzędy, a w równiej linii od słupa do słupa, które wspólnie z szybami różnokolorowemi okien wąsko-podłużnych, resztę skąpego zabierają światła. Wszystkie te obrazy, z których każdy ma do 8 łokci długości, wyobrazają czyny z życia św. Karola Boromeusza.

Nie daleko katedry, w tymże samym czasie kiedy u nas stawiano kościół ś. Karola Boromeusza, wzniesiono i tutaj (1847—1853), pod wezwaniem tegoż

świętego, podobną zupełnie do warszawskiego kościoła ś. Aleksandra świątynię. Nasz jednak kościółek, pomimo swych wad architektonicznych, lepiej jeszcze wygląda niż medyolański, gdyż jest na placu otwartym, a tutejszy okolony ścieśnającymi go domami, w których, obok drzwi kościelnych, zaraz sklepy idą, naprzeciw jeden z najpierwszych hotelów, zwany de la Ville, i w nim na dole ogromna kawiarnia, przed którą siedząca gawiedź z cygarami i gazetami, nie zupełnie odpowiada sąsiedztwu miejsca świętego. Ale toby jeszcze było do przebaczenia w mieście wielkiem, gdzie spekulacja stara się korzystać by z najmniejszego zakątka ziemi. Daleko gorsza rzecz, prawie nie do darowania, bo przeciwna estetycznym Włochów pojęciom, mieści się w pośrodku samego kościoła, o którym mówię. Jest to popiersie ś. Karola Boromeusza, ależ zgadnijcie jakie?... oto, całe kolorowane! Twarz posągu, cielisto pomalowana, przy ponowym ubiorze i na barkach, i na głowie, przy czarnych bakiembardach, gorzej daleko wygląda niż przyrodzone u nas figury ś. Jana Nepomucena. Okropnie złe czyni to wyrażenie, wcale niezdołne natchnąć świętością, bo przypominające wystawiane u perukarzy za oknem popiersia. I przy takim poniżeniu sztuki, tuż na prawo, w kaplicy bocznej, umieszczono, jakby dla większej sprzeczności, Matkę Bożą boleśną, bogatą kompozycję tegoczesnego mistrza, Pompejusza Marchesi, którego tyle arcydzieł mieści się w katedrze, jak ś. Tomasz, ś. Filip, ś. Katarzyna itp.

Ale przejdźmy od martwych, jakkolwiek mocno

¹⁾ Bona, dobra; — pars, strona.

dziedzicami w Pomeranii i Poznańskim i pogorszą się jeszcze bardziej, skoro bankructwa wybuchły w Berlinie, Szczecinie i Gdańsku zostające w bezpośredniej styczności z wielu dziedzicami, poczną oddziaływać. Dla wielu dziedziców będzie rzeczą niepodobną opłacić procenta na Nowy rok. Jeżeli im się nieuda zaciągnąć pożyczki na hipoteki i jeżeli im nie podoznę gardła lichwiarze, to tylko zawdzięczać będą zawieszeniu praw lichwiarskich.

Sądźmy przeto, że rząd dołoży starania, aby tymczasowe rozporządzenie zamieniło się na stanowcze i że tym końcem przedłoży sejmowi nietylko rozporządzenia z dn. 27. Lutego do potwierdzenia, ale jeszcze wygotuje nowy projekt do zniesienia zupełnego praw lichwiarskich. Los zaprawde jego jeszcze nie jest zapewniony, bo przewaga dziedziców na sejmie widoczna, a trudno przewidzieć, czy się oni uwolnią od uprzedzenia pod tym względem. Chociaż mamy to przekonanie, iż od zawieszenia praw lichwiarskich zawisła pomysłność dziedziców, jednakowoż niemamy nadziei, aby się dali przekonać tym praktycznym dowodem o nicości swoich uprzedzeń. Prawda, że wielu z nich będzie zagnanych wyższe opłacać procenta, aniżeli dawniej i zapewne ten wypadek przypiszą zawieszeniu praw lichwiarskich, gdy w rzeczywistości zawieszenie to bronić ich będzie od najgorszej lichwy.

Dla wszystkich właścicieli jest to żywotne pytanie, czyli zawieszenie praw lichwiarskich będzie tylko przejściem do zupełnego ich zniesienia. Według wszelkiego prawdopodobieństwa cofamy się w porównaniu do stanu przed półtora rokiem w rozwoju stosunków kredytowych. Mnóstwo kapitałów, które dawniej były zabezpieczone na hipotekach, ale w czasie oszołomienia zeszłorocznego użyte były na gry giełdowe zaczynają wracać do dawnych stalszych stosunków, a stosunki kredytu hipotecznego, który się pogorszył przez odebranie mu kapitałów na gry giełdowe, polepszą się, gdy kapitały wrócą na te pewniejsz podstawy. Tylko jak naturalnie pierwszym warunkiem jest do tego zwrotu, aby przez sztuczne zniżenie stopy procentowej, nieodatręczono kapitałów od zabezpieczeń hipotecznych. Kiedy dyskonto stoi 7½ proc. i może się jeszcze podnieść, niepodobna żądać, ażeby najwyższa stopa procentowa od hipoteki tylko 5 procent wynosiła, a jeżeli ta stopa jeszcze wystarcza na pierwsze i najlepsze hipoteki, jakże ją utrzymać dla drugich i trzecich.

Toruń, 29. Listopada. — Przesilenie pieniężne kroczy jak cholera od zechodu na wschód i już dotarła do nas tuż przy granicy Królestwa polskiego. Nie zatrzyma się tutaj, ale przedrze się nawet za Warszawę. Gdyśmy tu odebrali wiadomość telegrafem z rana o bankructwie braci Palme w Berlinie, znaleźliśmy u nas w łóżku paraliżem tkniętego naczelnika domu L. Damman & Kordes, naszego radcę miejskiego i radcę handlowego Kordes, prezesa naszej izby handlowej. Był on w ścisłych stosunkach z owym domem handlowym berlińskim i wątpliwe należy, czy usiłowaniu połączonej uda się wstrzymać sąd od mieszania się do spraw zgasłego. Na prokurystę firmy wybrano tu-tejszego kupca A. Feldkellera. Zmarły takie miał poważanie w naszym mieście, iż prywatni, wdowy i sieroty powierzały mu swoje pieniądze. Komisyja tu-tejsza stanowa do budowy dróg bitych w powiecie złożyła u niego na sprzedaż 20,000 tal. w serwisowych obligacjach, których los dotąd niewiadomy. Przez bankructwo Palmiego wiele straciły i inne domy tu-tejsze, ale spodziewamy się, że mimo ogromnych strat zdołają się utrzymać. — Wczoraj otrzymaliśmy wiadomość, iż w Gdańsku upadł kupiec zbożowy S. J. Joel, a jego pasywa wynoszą około miliona tal. Dom ten prowadził znaczny handel z Królestwem Polskim i dla tego znajdują się wysokie weksle jego w ręku tu-tejszych kupców. Nieszczęśliwie te wiadomości wszystko wstrzymują i paraliżują, a dziedzice wstrzymują się ze sprzedażą zboża, sądząc, że ceny pójdą w górę. Brzęcząca polska moneta zyskuje tu w porównaniu do monety polskiej papierowej 7 proc., ale traci w porównaniu do brzęczącej monety pruskiej 6½ pre.

Zeit picze z Poznania pod d. 27. List. — Przesilenie pieniężne i do nas zawitało tak w handlowych, jako też prywatnych interesach. Wprawdzie między kupcami naszymi nie wydarzyło się dotąd żadne bankructwo, jakkolwiek ożywiony jest handel zbożem i okowitą, jednakowoż upadki niektórych dziedziców były w tych dniach przedmiotem powszechnych rozmów. Jeden z nich ma do płacenia 200,000 tal., drugi jeszcze więcej. Z tych ostatni wraz z rodziną wyjechał, niewiadomo dokąd.

do serca i umysłu mówiących przedmiotów sztuki, do życia wewnętrznego, a raczej domowego w Medyolanie i całych w ogóle Włoszech lombardzkow-neckich. Mężczyźni nie żenią się przed trzydziestym rokiem życia, a przynajmniej bardzo rzadko. Najczęściej w związek małżeński wchodzi dopiero między trzydziestą a czterdziestą laty. Ztąd dziwny potem następuje sposób życia. Każdy niemal staje się zazdrośny, a jako mąż niespokojny o swą żonę, przyjmuje w dzień tylko wizyty, i to etykietałne, krótkie, dość zimne. Wieczorem idą na spacer, widowiska, lub do rodziny; obcych wcale nie przyjmują, więc i nie odwiedzają. Handlujący tylko i speculanci żenią się nieco wcześniej, bo im kobieta potrzebna w gospodarstwie, w sklepie i dla oszczędności.

Na balach bywają same tylko mężatki i to zwykle te tylko, których mężowie koniecznie muszą się tam znajdować, bądź z urzędu, bądź z innych jakowych przyczyn konwencyonalnych. Prosty więc wypływa wniosek, że i małżeństwa muszą tu być konwencyjne. Włoch widzi na spacerze lub w teatrze jakąś pannę, która mu się podoba. Musi potem wyszukać starannie poważną jakąś osobę z pokrewnych tego domu lub przyjaciół ojca i prosić o staranie się o jej rękę: bywanie bowiem w domu jest synonimem oświadczenia. Zaraz więc na wstępie musi mężczyzna ową poufną osobie, która go do domu wprowadza, wykazać swój stan majątkowy, opowiedzieć swe położenie towarzyskie, stosunki rodzinne itp. Od chwili prawie przestąpienia progów domu rodzicielskiego obłubienicy, a raczej istoty,

która mu się dopiero z widzenia tylko podobała, już ona zostaje jego narzeczoną. Za największą uważa się tu hańbę, grozącą niekiedy pojedynkiem, jeżeli kto począwszy bywać w czyimś domu, cofnie potem swe zamysły i zaprzestanie odwiedzin. Choćby to nawet pochodziło ze szlachetności uczuć, z najsłuszniejszej przyczyny (np. z ocenienia niezgodności usposobień moralnych, nałogów itd.) i choćby nie ciągnęło za sobą wyrzutów panny lub wymówek jej rodziny — wszyscy mimo to za złe poczytują mężczyźnie, że porzucił dziewczę, której wcale nie znając musiał się oświadczać samym już faktem wejścia w progi rodzicielskie; takiego odstępy mniemano nie łatwo już wypuszcza do drugiego domu. Musi więc rad nie rad zostać albo starym kawalerem, albo jechać do innego miasta jeśli ma środki po temu.

Ponieważ pod tak ciężkimi tylko warunkami można wejść do czyjegokolwiek domu, przeto niemasz tu prawie wcale życia towarzyskiego. Zesrodkowywać się musi cała młodzież w kawiarniach publicznych, bo brak im stosunków prywatnych do zabawienia się przyzwoitszego.²⁾ Bogdaj to nasza od-

²⁾ Tym przymiotnikiem wyższego stopnia przyzwoitszy wcale nie mam na myśli poniżej kawiarni włoskich, które rzeczywiście są dość przyzwoite, przyzwoitsze nawet niż u nas. Służba jest męzka, gazet obfitość, a w pierwszorzędnych kawiarniach, gdzie bywają kobiety ze swymi mężami, nie palą nawet czasem i cygar, co już nazwać można wielkiem poświeceniem, w dziewiętnastym wieku, ze strony mężczyzn. Ale w drugorzędnych kawiarniach grywają w warcaby, karty, bilardy, których po kilka czasem w jednej sali, i to grywają do późnej bardzo pory. Dla

Królestwo Polskie.

Warszawa, 28. Listopada. — Rada administracyjna Królestwa postanowiła: Włodzimierz Alfonce, który umarł w dniu 23. Sierpnia 1833 roku w mieście Paryżu w państwie francuskim, przed wyrzeczeniem na majątek konfiskaty. Postanowieniem z dnia 27. Kwietnia 1838 roku, ma być wykreślonym z listy wychodźców, i konfiskata majątku jego cofnięta ze wszystkimi skutkami.

Francya.

Paryż, 28. Listopada. — W sądzie kasacyjnym nastąpiła dziś z rana o 11. godzinie uroczysta instalacja generalnego prokuratora pana Dupina i prezydenta Vaisse. Pan Dupin, dodaje Monitor do ogłoszenia tego zdarzenia, będzie miał mowę na którą odpowie pierwszy prezydent pan Troplong. Pan Dupin oświadczył w swjej mowie, że ustąpienie jego w r. 1852. nie miało charakteru politycznego, lecz spowodowały je obowiązki, które miał, jako ekskutor testamentu króla Ludwika Filipina; gdy się te ukończyły, po upływie 5 lat poszukał go cesarz na rok w jego zaciszu.

— Wieści giełdowe o niespokojnościach w Lionie były tylko przesadą zgłędu wywołanego przez wielu lionskich robotników, pozbawionych chleba. Wojska były w garnizonie przeznaczone; spodziewają się atoli, że w lepszym usposobieniu targu pieniężnego wróci i duch przedsiębiorczy i przezwyjęczy się brak roboty.

— Syn generała Lamoriciera bawiący we Francyi, umarł. Rząd francuski zawiadomiony o chorobie młodego Lamoricier, udzielił natychmiast władzom polecenie, że generałowi wolno ze zagranicy przybyć do syna, choćby nawet o to nieprosił.

— Pierwszy prezydent sądu kasacyjnego pan Troplong odpowiadając na mowę pana Dupina oświadczył między innemi: że instytucje cesarskie nacechowane są myślą roku 1789. i że, jeżeli prawo jest wyrazem powszechnej woli, nie masz rządu bardziej prawnego, nad ten, którego podstawą jest prawo powszechnego głosowania.

Anglia.

London, 27. Listopada. — City, 6 godzina z wieczora. Sprawdziło się, że onegdaj był zwrot naszej kryzys, odtąd zapewne wszystko wróci z wolna do dawniejszego swego ładu. Giełda była dziś w usposobieniu, w jakim jej dawno niewidzieliśmy. Kursa się podniosły widocznie, w skutek pomyslniejszych raportów o stanie francuskiego banku i amerykańskiego i nadziei, że dziś wieczór przez Gazette mający być ogłoszonym wykaz bankowy po długim czasie przecie z zadowoleniem wszystkich wypadnie. Nic pewnego atoli nie można powiedzieć przed ogłoszeniem tego wykazu; powiadają atoli, że zapas pieniężny powiększył się o 750,000 funt., a zapas nót o 800,000 funtów. O upadłościach dziś nic niesłychać. Jak rzeczy dziś stoją, sądzą, że wszelki pieniądz z ładu stałego i innych miejsc nadeszły w poniedziałek wpłynę do banku.

— Jak do Timesa donoszą, oświadczyła Porta mocarstwom, które układał paryski podpisały były, że będzie zniewolona ze względu na stan i obecne położenie Księstw Naddunajskich oddział wojska wysłać do Dunaju.

Turecja.

Konstantynopol, 24. Listopada. — Rząd turecki zniósł wczoraj zarząd kościelnoświecki między grekami, zarząd i administracyja gminy oddano świeckim. W radzie administracyjnej świeccy stanowią większość, i trudnią się zbieraniem podatków i płacem księża stałe pensye. Wybrany komitet złożony z 7 duchownych i 10 świeckich, łączy się z delegowanymi każdej prowincyi i wszyscy radzą wspólnie nad sprawą wspólną, jako i nad płacą rok rocznie patryarsze, metropolitom i biskupom płacić się mającą. Krok to śmiały, ale rozumny, wiążący bardziej gminy z Portą.

Znaczne ruchy wojska spostrzegać się dają. Z Konstantynopola wychodzą wojska ku Dunajowi, a z Azji ściągają inne do Konstantynopola, do których wielają nowych rekrutów. Turecja rozwija energią i czynność, jakiej się po niej nikt nie spodziewał. Sultan sam, którego uważano za słabego i choroego, bierze czynny we wszystkich naradach udział aż późno w noc.

wieczna gościnność w Polsce, gdzie drzwi i serce gospodarzy zawsze otwarte, gdzie w domach prywatnych bardzo często można lepiej zabawić się niż w zebraniach publicznych — i gdzie wtedy dopiero oświadcza się o rękę przyszłej żony, kiedy się dobrze pozna wprzód jej usposobienia!

Choć to zamykanie każdemu (jak zowią Polacy) „drzwi przed nosem,“ bardzo źle wygląda w obec naszej otwartości, serdeczności i szczeroty narodowej, ma ono jednak i dobrą swą, pod pewnemi względami, stronę. Włoch, nie przyjmując u siebie swoich, nie przyjmuje i obcych, (np. Tedesków). Dla tego bardzo tutaj mało małżeństw mieszanych. W tym względzie Włosi całęm wyróżnili się niebodem od pobratymczych sobie Francuzów i sąsiednich Germanów.

Rozmówienie się w odosobnieniu, zamkniętym w samem sobie życiu familijno-krajowem, wpływa jeszcze po części i na inne rzeczy. Włoch nie lubi zaciągać się do wojska, ani jako ochotnik, ani tembardziej z musu, a choć znaczna opłata naznaczona za wykupno, każdy zbierze potrzebną ilość pieniędzy (biedniejszy nawet zaprzęda się z góry w przydłuższą służbę prywatną), aby tylko nie służyć w wojsku. Z tej może przyczyny nie czuć tu braku płci męskiej. W lada kawiarni spotkasz czterech lub pięciu rosłych na usługę chłopów, którzyby daleko pożyteczniej mogli służyć własnemu krajowi.

ochrony więc młodzieży od takiego marnowania czasu, wypadaloby życzyć zabawy przyzwoitszej.

(Dokończenie nastąpi.)

Serbia.

Cale postępowanie sądowe z obwinionymi o spisek na życie księcia serbskiego, treść wyroków sądowych a nakoniec ulaskawienie przez księcia skazanych na śmierć spiskowych, ogłasza w następujący sposób urzędowy dziennik Serbskie Nowiny z 16. Listopada:

„Zbrodnicze sprzysiężenie mające zamiar zamordować panującego księcia serbskiego, by następnie wyrzucić rząd w naszej ojczyźnie, już zostało, po rządzonej śledztwie osądzone przez sądy krajowe wszystkich trzech instancjach według praw wydał w d. 28. Paźdz. pod Nr. 19,580 wyrok, iż zamieszczony w Serbskich Nowinach, a mianowicie: Stefan Stefanowicz (prezes senatu), Pan Jankowicz, Radwan Damjanowicz (senatorowie) Paweł Stanisław, Cwetko Rajewicz, Miłosz Michajłowicz, Mikołaj Miłoszewicz, Miłosław Petrowicz i Stefan Popowicz, a którym zbrodnia dowiedziona została, mają uleść karze śmierci, a wprzód pozbawieni zostaną swych urzędów, godności i oznak; Gawryło i Miłosz Iwanowicze, którzy nie mieli udziału w sprzysiężeniu, ale wiedzieli o niem a władzom nie donieśli, skarani być mają więzieniem w kajdanach ciężkich; zaś Miłosz Simicz ma być badany, gdy wróci z ucieczki.

„Pierwszy wydział sądu apelacyjnego wyrokiem w dniu 29. Października Nr. 953. zatwierdził cały wyrok trybunału. Sąd najwyższy i kassacyjny wyrokiem wydanym w d. 1. t. m. Nr. 953. zatwierdził również wyrok apelacyjnego sądu, z dodatkiem, iż oskarżony Miłosz Petrowicz osadzony został tak za teraźniejszą jak i poprzednią swoją zbrodnię, i że wszyscy skazani na karę śmierci, mają być rozstrzelani, a ciała ich natychmiast pochowane.

Lecz nasz najdobrotliwszy książę idąc za swą naturalną wspaniałomyślnością nawet względem złoczyńców (złoworci), którzy na życie jego nastawali, gdy mu według prawa wyrok ten przedłożony został do zatwierdzenia, najwyższym dekretem z dn. 1. t. m. w łasce swojej postanowił: karę śmierci naznaczoną wyżej wspomnianymi wyrokami na (tu nazwiska znów powtórzone) zmienić na dożywotnie więzienie w twierdzy, a względem Mikołaja Miłosiewicza na dożywotnie więzienie w domu kary i poprawy; zaś Gawryło i Miłosz Iwanowicz skazani wyrokami na dożywotne więzienie, otrzymują w drodze łaski zupełne uwolnienie od kary. We wszystkich zaś innych postanowieniach ma być wyrok sądu najwyższego w zupełności wykonany.

Tutaj rozszerza się dziennik urzędowy nad dobrocią i łaskawością księcia i zasłużoną w części pochwałą, kończy swój artykuł.

Skazani na więzienie pożegnawszy się ze swymi krewnymi, zostali 16 t. m. pod silną zasłoną odprowadzeni do warowni Gurgusowacz, leżącej nad bułgarską granicą. Pop Stefan Popowicz został dzisiaj uroczystie pozbawiony duchownej godności, przyczem z wielką uroczystością ogolono mu brodę; będzie on również posłany do Gurgusowacz. Te ostatnie wiadomości podajemy z listu z Belgradu dd Lloyd'a Peszteńskiego.

Indye.

Pocztą wschodnio-indyjską ze świeżymi wiadomościami z teatru powstania w Hindostanie jeszcze nienadeszła. Dzienniki angielskie ogłaszają jeszcze wciąż listy prywatne z rozmaitych krajów indyjskich, przesłane pocztą przywiezione; wiadomości przeto w nich zawarte sięgają do końca Września z teatru powstania, do d. 8. Października z Kalkuty a do 18. Paźdz. z Bombaju. Mimo tego w listach tych znajdujemy, nie jeden ważny szczegół uzupełniający opis znanych wypadków i obraz położenia rzeczy.

Świeżo ogłoszone listy oficerów angielskich pisane w Delbach po zupełnym zajęciu miasta przez Anglików, między 21. a 27. Września, dodają niejeden nieznan rys do krwawego obrazu poszturmowej rzezi w Delbach. Jakiś np. oficer od inżynierów pisze pod dniem 23., że gdy w parę dni po zajęciu miasta przechodził z patrolem boczne jego ulice, znajdował w niektórych domach po kilkanaście kobiet zamordowanych w części przez szturmujących, w części przez powstańców którzy nie chcieli oddać swych żon na łup Anglikom i Sikom. Inny oficer donosi iż na jednej z bocznych ulic ujrzał 14 ciał kobiecych obwiniętych w szale, którym mężowie popodrzynali gardła i następnie sami się zabili a ich trupy leżały opodal.

Tzeci korespondent donosi z rozkoszą o rabunku Delhów unosząc się nad bogactwami tego miasta. Pisze on: „Nie będą opisywał szczegółowo Delhów, powiem jedynie iż miasta tak wielkiego i bogatego niema w całej Anglii, Szkocyi i Irlandyi wyjąwszy jeden Londyn... Pióro moje nie zdola opisać bogactw w Delbach. Pyszne szale kaszemirskie, złotem tkane materye, bogate klejnoty, zegarki, złote sprzęty, łoża od jedwabiów jakich niema w żadnym domu angielskim — wszystko to wywłoczyli i wynosili z miasta żołnierze w pierwszych dniach po szturmie jako niewielkiej wartości zdobycz, szukając jedynie pieniędzy. Szale któreby w Anglii po 100 fs. (4000 zlp.) łatwo sprzedać można, sprzedawali po 4 rupie; a pojąć możecie że i nasi także niepróżnowali... Mniemają że każdy żołnierz z pułku strzelców powróci do Anglii mając przynajmniej 1000 fut. st. w kieszeni.

Lecz odwróciwszy się od tego straszego obrazu który już opisaliśmy i opuściwszy inne okropności wzmiankowane w tych listach, czytamy w nich jeszcze ważne doniesienia z jakimi siłami, w jakim stanie i pod czyjem dowództwem powstańcy cofnęli się z Delhów. Pod tym względem przytaczamy z listu oficera karabinierów pisanego w Delbach 27. Września, następujący wyjątek: „Chociaż stary Mogol siedzi uwięziony a dwaj jego synowie są rozstrzelani, — ten jednak z jego synów, którego powstańcy obrali władcą Hindostanu, nie zginął bynajmniej lecz na czele głównego oddziału powstańców cofnął się do Luknowa. Jakkolwiek powstańcy przy obronie Delhów ogromne straty ponieśli, jednak mniemamy że siły z którymi cofnęli się ku królestwu Oudy wynoszą 12,000 piechoty i 4000 jazdy, nadto powstańcy uprowadzili z sobą działa lekkie i dobrze napełnioną kasę.

Widzimy przeto, że wszyscy czterej znaczniejsi naczelnicy powstańców działających na głównym teatrze walki na wybrzeżach nadgangesowych, stoją jeszcze na czele znacznych przetrwiałych Anglikom. Najgłówniejszy z tych czterech naczelników, syn wielkiego Mogola obwołani władcą Hindostanu, cofnąwszy się z Delhi, zmierza na czele 16,000 regularnych sypojów do królestwa Oudy. Drugi głośniejszy wódz, Man-Sing jeden z naczelników w Oudzie, opiera się pod Luknowem a podobno nawet otacza i blokuje z 30,000 powstańców, stojący tam oddział angielski Outrama i Haweloka. Trzeciego wodza owego straszego Nena-Sahyba widzą Anglicy na raz w kilku miejscach: według jednych odeina on na czele 50,000 odwrot Hawelokowi z Luknowa do Cawnpure; we-

dług innych łączy się po drugiej stronie Gangiesu już w górzystej krainie Banda z powstańcami z Dinapore i dąży Indjom środkowym; zdaje się jednak, iż w istocie Nena-Sahyb na czele kilkunastu czy kilkudziesięciu tysięcy znajduje się na prawym brzegu Gangiesu w kraju między Cawnpure a Bandą, zagrażając z boku Anglikom a mając zapewniony odwrot w górzyste wnętrze Hindostanu. Nakoniec czwarty głośniejszy naczelnik powstańców Kurer-Sing, zabrawszy górskie i rozbójnicze plemiona Bundelkandu zwane Rochilas i połączwszy się z sypojami z Dinapore, krąży gdzieś w górach Bundelkalu wisząc nad równinami średniego Bengalu, do którego front obraca opierając tyły u góry Indyi środkowych. Wyliczyliśmy tu tylko znanych naczelników w powstaniu na głównym teatrze walki w wielkorządztwie bengalskiem; wodzowie powstańców w Indjach środkowych i w krajach Radżbotana leżącym między Indjami środkowymi a Pendżabem, są mniej znani.

W liście oficera angielskiego z Nimutsch z 23. Września czytamy, że w tym ostatnim kraju Radżputana tworzy się nowe ognisko powstania w mieście Mundisuri, do którego zewsząd zbierają się powstańcy.

Nakoniec w innym liście podanym przez Timesa znajdujemy ważną uwagę, iż zbuntowane pułki i brygady nypojów zachowały swoją organizację chociaż nawet niektóre po doznaniu licznych klęsk, licząc w swych szeregach zaledwie dziesiątą część żołnierzy.

W listach angielskich z Indyi prócz szczegółów i wiadomości objaśniających położenie powstania znajdujemy doniesienia przedstawiające ducha i usposobienie ludności angielskiej w Indjach względem kompanii wschodnioindyjskiej. W liście Jerzego de Vanneroy lekarza przy księciu indyjskim Nussar-Rudża, pisanym w Kalkucie 6. Października a ogłoszonym w Pays, czytamy: „Dziennikarstwo tutejsze (w Kalkucie) wzięło sięgonesresze dla sprawy krajowej. Dziennikarstwo związane i stłumione rzuciło się do meetingów i agitacyi. Odbito zgromadzenie na którym cała prasa miejscowa była reprezentowaną; zgromadzenia było wybranie posłów mających jechać do Anglii, by tam podnieść głos i agitację przeciw kompanii. Na czele tego poselstwa będzie, jak się zdaje, młody redaktor dziennika Bengal-Hurkaru p. Sidney Blanchard. Jeżeli on kierunek tego poselstwa i działania w Anglii obejmie, mniemac należy, iż nie opuści Anglii niewiepuhawszy wprzód kompanii indyjskiej do grobu... Rozporządzenie rządowe, nakazujące szybką organizację oddziału wojsk z pogardzonej dotąd klasy ludności zwaną Kurasie- a powstałej z dzieci Anglików i Indyanek, zrobiło tu silne wrażenie. Okazuje to pewną zmianę w usposobieniu Anglików. (Rząd angielski i kompania najbardziej obawiała się tej klasy ludności z Europejczyków i Indyan powstałej, aby ona kiedyś rozmniożywszy się i przyszedłszy do żnażenia, nie wyrzuciła rządu angielskiego i nie zmieniła osady angielskiej w oddzielne państwo, jak to się stało w Ameryce, gdzie w podobny sposób osady angielskie zmieniły się w Stany zjednoczone. Dla tego dzieci Anglików i Indyanek ustawa uwa a za nieprawne, by niedopuszczyć ich do jakiegokolwiek znaczenia, i zabrania zawierać małżeństw legalnych Europejczykom z Indyanami. P. R. Cz.) Ta klasa ludzi powstała ze zmieszanej krwi angielskiej z indyjską, oznacza się wielką pięknoscią rysów i postaci; mając oni wzrost Anglosaksonów, a delikatne, regularne rysy Hindusów. Kobiety w tej klasie są cudnej piękności i wdzięku, i Anglicy zawieraliby z nimi małżeństwa, gdyby kompania wydana ustawą nie ogłosiła, iż wszelkie takie małżeństwa są nieważne.

Kronika miejscowa.

Poznań, 2. Grudnia. — Doroszkarz R. powiesił się w d. 29. Listop. Pan jego oddał go przed kilku dniami za przemieszczenie się. Nadto padło na niego podejrzenie iż gęś ukradł, co też przy przetrząsaniu jego zamieszkania potwierdziło się. W czasie, gdy odprowadzono na policję żonę jego do przesłuchania, on wziął powrót i powiesił się. Środki użyte do przywrócenia go do życia okazały się próżnemi.

Rozmaite wiadomości.

— Parowiec „Dunbar“ płynący z Londynu do Australii, zatonął w drodze; wszyscy podróżni i osada zginęli; z wyjątkiem jednego majtka.

— O nowym sposobie wykrycia mordercy podaje New York Observer rzecz godną zastanowienia a przedewszystkiem sprawdzenia. W angielskich dziennikach — mówi Observer — pisano niedawno o zadziwiającem i ciekawem odkryciu, że ostatni przedmiot jaki umierającemu człowiekowi wpada w oko, pozostaje na białnie oka jak na daguerotypowej płycie. Wnoszono z tego, że jeżeli umierający patrzył przed samym zgonem swoim na swojego mordercę, rysy tego ostatniego zostaną widoczne po śmierci i mogą być środkiem do wykrycia zbrodniarza. Dr. Pollok w Chicago sprawdzał tę rzecz po wiele razy, i przekonał się za pomocą mikroskopu, że jeden z przedmiotów otaczających człowieka przed śmiercią, jasno i wyraźnie na jego oku się rysował. Dr. Sandford badał w tym celu oko zamordowanego w Auburn J. H. Beardsleya i stwierdził dowodnie powyższe spostrzeżenia.

— Major peruański p. Tereja bawiący z polecenia swego rządu w Berlinie w celu zaciągania wysłużonych artylerzystów pruskich do wojska peruańskiego, wykradł temi dniami córkę bogatego bankiera starozakonnego i uciekł z nią do Gotha. Policja tameczna zawiadomiona o tem telegrafem, przytrzymała zbiegów, po których przybył niebawem urzędnik pruski i ojciec wykradzionej panny. Oficera wzięto w kożę, a pannę ojciec zabrał z sobą. Nazajutrz, ponieważ major oświadczył, iż wolą jego jest zaślubić porwaną pannę, a ojciec jej na to przystał, młoda para wyjechała do Hamburga w towarzystwie ojca panny młodej i dyrektora policji, gdzie się miał odbyć ślub pod warunkiem, że oficer natychmiast z żoną wsiedzie na okręt, gdyż pobyt w Prusiech został mu wzbronionym.

— Pamiętnik „Religijnomoralny“ na miesiąc bieżący, podaje modły, to jest liturgiczną formę, przepisana przez kongregację świętych obrzędów w Rzymie do benedyktyki dróg żelaznych. W modłach tych kościół święty błaga Boga, aby drogę żelazną i wszelkie jej przyrządy błogosławił i łaskawą swoją opatrnością osłaniał, uwolnił i strzegł od wszelkich niebezpieczeństw tych, którzy nią jeździć będą, a nadto wskazał i drogę wiekiutego zbawienia.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 2. Grudnia 1857.

Zyto (wępel po 25 szefli) z powodu małego obrotu, z trudnością utrzy-
mało się w cenie, wypowiedziano 150 wencpli, na bieżący miesiąc 31½—½ pl.,
na wiosnę 34½—½—½ pl.

Okowita (beczka po 9600 0 Trallesa) mierny odbył, po niższych cenach,
wypowiedziano 30,000 kwart, na miejscu (bez beczki) 14—½ (z beczką) na
bieżący miesiąc 14½—½—½ pl. i list., na Grudzień Styczeń 14½ pl., na Styczeń
14½—15 pl., na Styczeń Luty 15 pl., na Kwiecień Maj 17—½—½ pl.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 1. Grudnia.

Pszennica 50—64 tal.
Zyto 39—40 tal., na Listopad 40—39½ tal., na Listopad Grudzień i Gru-
dzień Styczeń 39½—39 tal., na Styczeń Luty 40—39½ tal., na wiosnę 42
do 41½ tal., na Maj Czerwiec 42½ tal.
Pszenna mąka Nr. 0. 5½—4½ tal., Nr. 0—1. 5—4½ tal.
Żanna mąka Nr. 0. 3½—¼ tal., No. 0—1. 3½—2½ tal.
Jęczmień 39—43 tal.
Owies 29—35 tal., na Listopad 28 tal., na wiosnę 30½ tal.
Groch do gotowania 65—76 tal., na paszę 54—60 tal.
Olej rzepiowy 12½ tal., na Listopad 12½—¾ tal., na Listopad Grudzień
12½ tal., na Grudzień Styczeń 12½ tal., na Kwiecień Maj 12½ tal.
Olej lniany 14½ tal., na Listopad 14½ tal.
Okowita 18—17½ tal., na Listopad 18½—¾—¾ tal., na Listopad Grudzień
18½—¾ tal., na Grudzień Styczeń 18½—¾ tal., na Styczeń Luty 18½ tal., na

Luty Marzec 19½ tal., na Marzec Kwiecień 20 tal., na Kwiecień Maj 20½
tal., na Maj Czerwiec 21½ tal.

Szczecin, 1. Grudnia.

Pszennica 58—61 tal., na wiosnę 63 tal.
Zyto 37—37½ tal., na Listopad 37½ tal., na Listopad Grudzień 37½ tal.,
na wiosnę 42 tal.
Olej rzepiowy na Listopad 12½ tal., na Kwiecień Maj 13 tal.
Okowita na Listopad 20½ pct., na wiosnę 18—17½ pct.

Przybyli do Poznania 2. Grudnia.

BAZAR. Kuszel z Polski, Lutomski z Zaborowa, Rekowski z Koszut, Szoldrzyński
z Siernik, Jarentowski z Wszemborza, Niegolewski z Włocławek.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA. Jasiński z Witakowic, Jasiński z Michalcza, Sa-
lomon, Hahn i Schwechten z Berlina, Buch z Kassel, Blase z Koblenz, Willmer
z Zittau, Zeuner z Hanau, Zimmermann z Szczecina, Jaffe z Zielonogóry, Engel
z Wrocławia, Arędzki z Węgier, Turno z Obiezierza.
HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA. Büchting z Głogowa, Kannegiesser z Celle,
Dürfeld z Düren, Seifert i Elsner z Szczecina, Verceyasse z Courtray.
HOTEL DU NORD. Hr. Zóttowski z Czacza, Wilczyński z Krzyżanowa.
POD CZARNYM ORŁEM. Luther z Łopuchowa, Cöller z Jankowa, Kaus z Lu-
basza.
HOTEL BERLINSKI. Kosiński z Wrześni, Gorski i Chrzanowski z Chwałkowa, So-
kolnicki z Wielkiejwsi, Bojanowski z Berlina, Szarzyński z Odolanowa, Hellriegel
z Nakła, Goldenring z Wrześni.
HOTEL PARYSKI. Skorzewski z Nekli, Lossow z Starezanowa, prob. Trawicz-
kowski z Strzelna i Weidemann z Pniew, Blachowski z Trzemeszna, Suchorzewski
i Hoffmann z Węgierskiego.
HOTEL KRUGA. Consensus z Chojnicy, Afeld z Petzo, Krieger z Kawczyzna.
POD TRZEMIA LILIAMI. Derpa z Rogoźna.
HOTEL WROCŁAWSKI. Bradel z Książa.

Tous les médicaments homéopathiques préparés
avec la plus scrupuleuse loyauté, en boîtes de poche,
en boîtes portefeuilles, en pharmacies portatives etc.
se trouvent dans la Pharmacie F. Reichelt à Bres-
lau. (Correspondance française.)

Na placu składowym, **Grobla Nr. 12. B.**, sprzedaje się **grubej, su-
chój i zdrowej buczyny** w szeze-
pach sążeń po 7 Tal. 15. Sgr.

Do wynajęcia.

Przy ulicy Wilhelmowskiej pod Nr. 25. jest od-
dzisiaj do wynajęcia całe pierwsze piętro, składa-
jące się z sali, pięciu pokoi i z wszystkim co do
nich należy. Bliższą wiadomość udzieli gospodarz
domu, w handlu złota i srebra.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 1. Grudnia 1857.	Sto- pa pct.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotow- zno.
Pożyczka rządowa-dobrowolna . . .	4½	—	98
dito z roku 1850. . .	4½	—	98
dito z roku 1852. . .	4½	—	98
dito z roku 1853. . .	4	—	90½
dito z roku 1854. . .	4½	—	98
Oblig. długu skarbowego . . .	3½	—	81½
dito premii handlu morskiego . . .	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej . . .	3½	—	—
dito miasta Berlina . . .	4½	—	98
dito dito . . .	3½	—	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej . . .	3½	—	82
dito Prus Wschodnich . . .	3½	—	—
dito Pomorskie . . .	3½	—	82
dito W. X. Poznańskiego . . .	4	—	—
dito W. X. Pozna. (nowe) . . .	3½	—	—
dito Śląskie . . .	3½	—	—
dito Prus zachodnich . . .	3½	—	—
Bilety rentowe Poznańskie . . .	4	88½	—
Louisdory . . .	—	—	110
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Poznańsk. . .	3½	—	98

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	Dnia 2. Grudnia 1857 r.			
	od		do	
	tal.	šgr.	tal.	šgr.
Pszennicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	10	2	12 6
Pszennicy średniej . . .	2	2	6	2 7 6
Pszennicy ordynaryjnej . . .	—	—	—	—
Zyta przedniego, szefel . . .	1	10	—	1 12
Zyta lżejszego . . .	1	9	—	1 9 6
Jęczmienia dużego, szefel . . .	1	12	6	1 15
Jęczmienia małego . . .	1	5	—	1 12 6
Owsa, szefel . . .	—	29	—	1 1
Grochu do gotowania, szefel . . .	2	15	—	2 20
Gorch na pastwę . . .	2	7	6	2 10
Rzepak latowy . . .	—	—	—	—
Tatarki szefel . . .	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel . . .	—	12	6	— 14
Masa, garniec . . .	2	20	—	2 25
Siana, centnar . . .	1	2	6	1 7 6
Słomy, kopa po 1200 funt . . .	5	—	—	5 15
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80g Tral.	14	10	—	15 2
dnia 1. Grudnia . . .	14	—	—	14
dnia 2. . .	14	—	—	14

- 2) dwa kielichy,
- 3) 1 patenę,
- 4) 1 figurę gołąbka (Ducha Śgo) srebrną,
- 5) 1 wotum z wyobrażeniem P. Jezusa, srebrne,
- 6) 1 koronę srebrną,
- 7) 1 wotum z wizerunkiem P. Jezusa ukrzyżo-
wanego,
- 8) aniołka na słupie pozłacanego,
- 9) wotum srebrne okrągłe,
- 10) P. Jezusa ukrzyżowanego od monstrancy,
- 11) piramidkę z drutu pozłacanego.

Właściciela nieznanego tych przedmiotów wzy-
wamy, aby prawa swoje do nich w terminie na
dzień 23. Marca 1858. przed południem o godzinie
8ej przed Wnym Ribbentrop, Radcą Sądu po-
wiatowego w izbie naszej intrykcyjnej wyznacz-
czonym, zameldował i udowodnił, inaczej tenże z
takowemi wyłączony zostanie.

Wielka aukcja porcelany.

W środę dnia 2. Grudnia r. b. i dni następnych, przed południem i po połu-
dniu sprzedawać będą przez publiczną licytację naj-
więcej dającemu za gotówkę na **rachunek
zamiejscowego domu handlo-
wego w kramie narożnym w
Buscha Hotelu Rzymskim przy
placu Wilhelmowskim Nr. 1.**
**znaczną partycją białej i pozłacanej
porcelany,**

jako to: talerze, filiżanki, półmiski owal-
ne i okrągłe, serwisy do mycia, wazy,
sosierki, kabarety, półmiski dopłacków,
kompletne serwisy do herbaty i kawy itp.
Sprzedawać się mające przedmioty obejrzeć mo-
żna we wtorek.

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Organista, zdalny i dobrze umiejący
grać na instrumentach, poszukuje pomie-
szczenia. Bliższą wiadomość udzieli na
listy fr. Pan Szykowski w Poznaniu,
Wąłowa ulica Nr. 2.

Osoba pobierająca znaczną pensją ży-
czy sobie nabyć małą wiejską posiadłość
z inwentarzem, w dobrej ziemi, w cenie
około 2000 Talarów z zaliczeniem 600
Talarów gotowizną i roczną regularną u-
płatą 3—400 Tal. Mający na to względ
zechcą adressa swoje przesłać franco pod
godłem S. C. do Wschowy poste restante.

Mam honor polecić szanownej publiczności mój
nowo założony skład towarów białych, j. n. p. tule,
muśliny, hafty białe i t. p. rozmaite rzeczy.
Poznań, Wódna ulica Nr. 6.

R. Gostomska.

OBWIESZCZENIE.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu.

Wydział dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 29. Października 1857.

Żołnierze robotnicy, Dannath, Staminda i
Will znaleźli w dniu 20tym Sierpnia r. b. przy o-
kazji czyszczenia rowu Wierzbok a mianowicie
pod mostem przez ten rów na ścieżce z twierdzy z
strony Winiar do miasta Poznania prowadzącej
idącym, pieniądze t. j.

75 Tal. w kurancie w całych Talarach,

5 Tal. 10 Sgr. w kurancie w dwuzłotówkach,

2 Tal. srebrnymi groszami,

4 Sgr. (dwa Neu Groschen);

również:

półzłoty kursu niemający,

2 ruble ½ w srebrze,

1 rubel 1½ znaczący,

3 ruble (srebra) z których jeden z dziurą,

pół Frydrychsora od roku 1784,

kawałek łańcuszka złotego z sztyftem.

Właściciela tych pieniędzy i przedmiotów wzy-
wamy niniejszemu, aby prawa swoje do nich w ter-
minie na dzień 23. Marca 1858. z rana o godzi-
nie 8ej. przed Radcą Sądu Ribbentrop w izbie
naszej intrykcyjnej wyznaczonym, udowodnił,
inaczej z takowemi prekludowani zostaną.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu.

Wydział dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 7. Listopada 1857.

Kupiec tutejszy Rabsilber znalazł dnia 17. Sty-
cznia r. b. w przeznaczony dla publiczności części
bióra Królewskiego banku tutejszego notę bankową
w ilości 25 Tal. A. 493,048 na podłodze.

Właściciela nieznanego onęże wzywamy,
aby prawa swoje do niej w terminie na
dzień 23. Marca 1858. przed południem o godzi-
nie 8ej przed Ur. Ribbentrop, Radcą Sądu po-
wiatowego w izbie naszej intrykcyjnej wyznacz-
nym, zameldował i udowodnił, w przeciwnym bo-
wiedzie razie tenże z swymi prawami prekludowany
będzie.

OBWIESZCZENIE.

Królewski Sąd powiatowy w Poznaniu.

Wydział dla spraw cywilnych.

Poznań, dnia 9. Listopada 1857.

Na dniu 10. Kwietnia r. b. kopacz Matuszew-
ski przy kopaniu grobu na cmentarzu Śto Jańskim
pod Poznaniem wykopał następujące naczynia
kościelne:

monstrancję